

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

ДОКТОР ФІЛОСОФІЇ

Кафедра архітектурного проектування цивільних будівель і споруд

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан архітектурного факультету

 / О.В. Кащенко /
«19» червня 2020 року

НАВЧАЛЬНА РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

" Теорія архітектурного формоутворення "

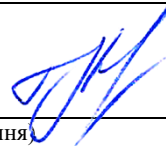
для здобувачів третього освітньо-наукового рівня
зі спеціальності 191. «Архітектура і містобудування»:

шифр	Напря́м підготовки
191	Архітектура та містобудування

Розробник(и):

Жовква О.І., д. арх-ри, доцент

(прізвище та ініціали, науковий ступінь, звання)

(підпис)

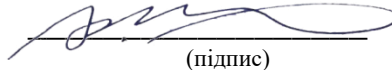
(прізвище та ініціали, науковий ступінь, звання)

(підпис)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри архітектурного проектування цивільних будівель і споруд

протокол № 17 від «15» 06 2019 року

Завідувач кафедри

(підпис)

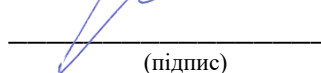
(Куцевич В.В.).

(прізвище та ініціали)

Схвалено науково-методичною комісією спеціальності
(НМКС): "Архітектура та містобудування"

Протокол № 8 від "18" червня 2020 року

Голова НМКС

(підпис)

(Хараборська Ю.О.).

(прізвище та ініціали)

ВИТЯГ З НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ 2019-2020 рр.

шифр	Аспіранти	Форма навчання: денна, вечірня, заочна*										Форма контролю	Рік навчання	Відмітка про погодження
	Назва спеціальності	Кредитів на рік.	Обсяг годин:					Кількість індивідуальних робіт						
			аудиторних											
			Всього	Разом	у тому числі			КП	КР	РГ	ІЗ			
Л	Лр	Пз												
191	Архітектура будівель і споруд	5	150	50	10		40				1	3	2	

* - Навчання аспірантів заочної форми навчання відбувається за індивідуальним графіком.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання дисципліни: формування професійних знань і навичок концептуального формоутворення у архітектора-науковця

Завдання вивчення курсу:

- розвиток аналітичних і творчих здібностей у аспірантів й їхня орієнтація на оволодіння середовищним підходом до питань архітектурного формоутворення;
- засвоєння об'єктивних закономірностей формоутворення архітектурних об'єктів;
- освоєння основних професійних методів, прийомів і способів досягнення естетичної виразності проєктованих об'єктів;
- формування власного творчого світогляду майбутнього вченого, архітектора-науковця

Компетентності аспірантів, що формуються в результаті засвоєння дисципліни

Інтегральна Компетентність(ІК)	Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі архітектури та будівництва у сфері архітектури та містобудування, дослідницько-інноваційної діяльності, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, критичного аналізу та синтезу інформації, оцінки сучасних наукових досягнень, генерування нових ідей при вирішенні дослідницьких і практичних завдань.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК02. Здатність використовувати сучасні методи фізичного, математичного моделювання, статистичного аналізу та прогнозування із використання новітніх прикладних програм, комп'ютерних систем та мереж, програмних продуктів при створенні нових знань, отриманні наукових та практичних результатів у сфері професійної діяльності.
7 - Програмні результати навчання	
	ПРО1. Здатність продемонструвати знання та розуміння філософської методології наукового пізнання, психолого-педагогічних аспектів професійно-наукової діяльності, власний науковий світогляд та морально-культурні цінності.
	ПРО6. Вміти застосовувати універсальні навички дослідника, достатні для розв'язання комплексних проблем у галузі професійної, дослідницько-інноваційної та/або науково-педагогічної діяльності за фахом та продукування нових ідей та методів, спрямованих на покращення науково-практичної діяльності в галузі будівництва та архітектури.
	ПРО8. Володіти сучасними інформаційними технологіями для розробки, організації та управління науковими проєктами та/або науковими дослідженнями, презентації їх результатів у професійному середовищі через сучасні форми наукової комунікації.

Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Введення в теорію архітектурного формоутворення (2 г. лекції, 4 г. практичні)

Лекція 1 . Загальні положення курсу та його зміст (1 година)

1. Основні поняття та терміни в теорії архітектурного формоутворення.
2. Найважливіші складові теорії архітектурного формоутворення
3. Завдання теорії архітектурного формоутворення
4. Гуманістичний зміст архітектури як будівельного мистецтва.
5. Тріада Вітрувія «міцність, користь, краса».

Висновки

Лекція 2 Від античної архітектури до епохи класицизму (1 година)

1. Історична еволюція архітектурного формоутворення.
2. Специфіка формоутворення в Античній архітектурі.
3. Специфіка формоутворення в епоху Середньовіччя X-XVIст.
4. Поняття «міцність»-«користь»-«краса» в теорії архітектурного формоутворення.
5. Архітектурні трактати Альберті та Віньола.
6. Поняття «палладіанство» в архітектурі.
7. Класицизм в теорії архітектурного формоутворення.

Висновки

Практичне заняття 1.

Обґрунтування обраної теми макетної моделі. Затвердження прийомів і засобів моделювання архітектурного простору, об'ємно-просторової композиції і архітектурної форми. (4 години)

Змістовний модуль 2. Об'єктивні основи народження сучасної теорії архітектурної форми. (2 г. лекції, 4 г. практичні)

Лекція 3 Нове мислення та перші наукові обґрунтування архітектурної форми. (1 година)

1. Теорія архітектурного формоутворення на зламі епох XIX-XX ст.
2. Трансформація понять «корисність»-«міцність»-«красота» на початку XX ст.
3. Вклад Л. Саллівана в нову теорію архітектурного формоутворення
4. Органічна архітектура. Творчість Ф.Л. Райта

5. Архітектурне об'єднання «Веркбунд». Основи теорії архітектурної структури.
 6. «Сучасний рух» за «нову архітектуру» 1917-50 рр.
- Висновки

Лекція 4 Розвиток теорії архітектурного формоутворення в другій половині ХХ ст. (1 година)

1. Середовищний підхід 50-60х р.р. як основоположна професійна орієнтованість.
2. «Постмодернізм» 1970-90х р.р. – ознака кризисних явищ у художній культурі другої половини ХХ ст.
3. Відродження «функціональної архітектури».

Висновки.

Практичне заняття 2.

Моделювання архітектурного простору, об'ємно-просторової композиції і архітектурної форми. (4 години)

Змістовний модуль 3.

Сучасні напрямки розвитку та перспективи теорій концептуального формоутворення у ХХІ ст.
(2 г. лекції, 4 г. практичні)

Лекція 5 Новітні напрямки архітектурного формоутворення. Нові технології, нові перспективи. (1 година)

1. Початок ХХІст. та новітні технології архітектурного моделювання.
2. Діалектика проєкційного та алгоритмічного методів архітектурного проєктування.
3. Різновиди алгоритмічного формоутворення
4. Роль програмного забезпечення в сучасному формоутворенні

Висновки

Лекція 6. Сучасні напрямки архітектурного формоутворення. (1 година)

1. Активісти, популісти та нові історіцисти
2. Технологічні утопісти та космополіти
3. Скептики та матеріальні фундаменталісти

Висновки

Практичне заняття 3.

Закінчення моделювання архітектурного простору, об'ємно-просторової композиції і архітектурної форми. (4 години)

Змістовний модуль 4.
Архітектурна форма і довкілля.
(2 г. лекції, 4 г. практичні)

Лекція 7. Професійна ідеологія культурної та природної екології. Клімат і ландшафт визначальні фактори архітектурного формоутворення. (1 година)

1. Архітектурна форма та оточення. Категорії архітектурної форми
2. Вплив клімату на формоутворення об'єкту
3. Вплив ландшафту на формоутворення об'єкту

Висновки

Лекція 8. Художній образ в архітектурі. (1 година)

1. Об'єктивні властивості архітектурної форми
2. Контекстуальний підхід в архітектурному формоутворенні
3. Національне в архітектурному формоутворенні
4. Інтернаціональне в архітектурному формоутворенні
5. Регіональне в архітектурному формоутворенні

Висновки

Практичне заняття 4.

Семінар. Обговорення виконаних макетних моделей. (4 години).

Змістовний модуль 5.
Основи сучасної теорії архітектурного простору.
(2 г. лекції, 4 г. практичні)

Лекція 9 Просторове мислення – основа архітектурної триєдності. Концепція динамічного розвитку і взаємопроникнення архітектурного простору.

1. Міське середовище та його специфічні особливості
2. Санування міського центру

Висновки

Лекція 10 Моделювання внутрішнього архітектурного простору як системи.

1. Алгоритм формоутворення функціонально-просторової структури
2. Професійні підходи до розв'язання проблем взаємозв'язку архітектурної форми та функції.

Висновки

Практичне заняття 5.

Семінар. Обговорення моделювання архітектурного простору, об'ємно-просторової

композиції і архітектурної форми. Висновки (4 години).

Методи контролю та оцінювання знань студентів

Розподіл балів для дисципліни з формою контролю екзамен

Поточне оцінювання					Сума балів
Змістовні модулі					
1	2	3	4	5	
20	20	20	20	20	100

Методичне забезпечення дисципліни

Підручники:

1. Араухо И. Архитектурная композиция / Пер. с исп.М.Г. Бакланова, А. Михе. – М.: Высш. Школа, 1982.
2. Гиდიон З. Пространство, время, архитектура/ Сокр. пер. с нем. М.В. Леонене, И.Л. Черня; Науч. ред. и предисл. арх. Д.К. Копелянского. – 3-е изд., испр. – М.: Стройиздат, 1984.
3. Дженкс Ч.А. Язык архитектуры постмодернизма / Пер. с англ. д-ра архит. А.В. Рябушина, М.В. Уваровой; Под ред. д-ра архит. А.В. Рябушина, канд. Искусствоведения В.Л. Хайта. – М.: Стройиздат. 1985.
4. Иконников А.В. Функция, форма, образ в архитектуре. – М.: Стройиздат, 1986.

Навчальні посібники:

1. Черкес Б.С. Архитектура сучасності. Остання третина ХХ – Початок ХХІ століть: навч. посібник / Б.С. Черкес, С.М. Лінда. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2010. – 384с.
2. Шаповал Н.Г. Основи архітектурного формоутворення: Навч. Посіб .- К.: Основа, 2008. – 448с.: іл.

Методичні роботи:

1. Методичні вказівки до семінарських занять та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Критика сучасних архітектурних теорій»/ П.А. Ричков, Н.В. Лушнікова. – Рівне: НУВГП, 2014. – 34с.
2. Теорія архітектурного формоутворення. Критика архітектури: методичні вказівки./ Поліщук Л.К.– Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2016. – 77 с.

Додаткова література:

1. Альберти Л.Б. Десять книг о зодчестве / Пер. В. Зубова; Т.1 – М.: Изд-во Всесоюз. Акад. архитектуры, 1935.
2. Гропиус В. Границы архитектуры / Пер. А.С. Пинскер, В.Р. Аронова, В.Р. Калиша. – М.: Искусство, 1971.
3. Ёдике Ю. История современной архитектуры: Синтез формы, функции и конструкций / Пер. с нем. Д. Аркиной. – М.: Искусство, 1972.
4. Collins P. Changing ideals in modern architecture: 1750 – 1950. – L.: Faber, 1965.
5. Jancks C. Architecture 2000: predictions and methods. – L.: Studio Vista, 1973.

Інформаційні ресурси, обов'язково <http://library.knuba.edu.ua/>